

ORGEL TE KREWERD

HISTORISCH OVERZICHT EN GEGEVENS BETREFFENDE DE RESTAURATIE VAN 1974/75

- 1531 volgens opschrift op een frontpaneel werd het orgel in dat jaar "gestift", bouwer onbekend.
- 1620 en 1687 volgens opschriften werden in deze jaren kleine reparaties uitgevoerd.
- 1634 volgens opschrift werd het orgel gerepareerd en "met leteren en schilderyen verciert".
- 1731 opschrift: "De Hoog Welgeboren Vrou Margarita Elisabeth Ripperda Douariere Vrou der Heerlykheid tot Oosterwytwert met Annexe Kaspulen. als Collatrix tot Kriewert. heeft dit Orgel laten vernieuwen int Jaar 1731".

in de windlade staat vermeld: "Nicolaas Willenbroek orgelmaker Fecit anno 1732 $\frac{4}{6}$ "

Willenbroek, medewerker van de in 1729 overleden Franz Caspar Schnitger, vervaardigde een nieuwe C- en Cis-lade met bijbehorend mechaniek.

1775, 1807 (Lohman) en 1844 ("groote droogte") reparaties

1857 Door H.E. Freytag werden drie grote nieuwe grenen balgen plus bijbehorend windkanaal vervaardigd. Het eiken kanaal naar de lade werd vergroot. Om deze balgen achter het orgel een plaats te geven werd de koortravee grotendeels met een balkon overdekt

Freytag verving tevens de Quint $1\frac{1}{2}$ voet bas / Sexquialter 2 sterk discant en de Mixtuur 4-5-6 sterk door een gedekte Fluit 4 vt. en een Gamba 8 vt. discant.

1974/75 restauratie door de orgelmaker A.H. de Graaf
 herstel van de totaal lekke windlade, waarbij de originele makelij niet werd gewijzigd,
 nieuwe registerknoppen en naamplaatjes
 herstel van het klavier en het pedaal
 herstel van enkele beschadigde pijpen
 vervanging van de Gamba discant door een Sexquialter 2 sterk discant
 In overleg met de kerkrestaurateurs werden de balgen in de Z.O.-hoek van het koor op de begane grond opgesteld.

Dispositie: Praestant 8 vt. C, D en E zijn gedekte metalen pijpen op de lade: D, E, f'', fis'' - c'''
 Holpijp 8 vt. vastgesoldeerde hoeden
 Octaaf 4 vt.
 Quint 3 vt.
 Super Octaaf 2 vt.
 Sexquialter 2 sterk, discant, 1975, inplaats van de Gamba uit 1857, oorspronkelijk in de bas doorlopend als Quint $1\frac{1}{2}$ vt.
 Fluit 4 vt. gedekt, 1857 op de plaats van de Mixtuur 4, 5, 6 sterk

Klavieromvang: C, D, E, F, G, A - c''' (kort octaaf)

Omvang van het met touwen aangehangen pedaal: C - d-kl.

Toonhoogte: ruim een halve toon boven a-440
Stemming: het orgel is voorlopig gestemd in een Werckmeister temperatuur; vóór de restauratie waren er nog restanten van een niet-gelijkzwevende temperatuur in de vorm van enige tamelijk reine tertsen aanwezig.
Winddruk: 89 mm. W.K.

Het zware oude pijpwerk en dat van 1975 is vervaardigd uit gehamerd metaal van een zeer hoog (bijna 100 %) loodgehalte.
De pijpen bezitten dunne, steile kernen zonder kernsteken, hoge opsneden, wijde kernspleten en grote voetopeningen.

Bij de kerkrestauratie is het orgel weer enkele centimeters naar voren verschoven waarmee de originele situatie werd hersteld.
De ingekorte en verwijderde delen van de bekroning werden nieuw bijgemaakt. Verrotte en ontbrekende delen van stijlen en regels van de orgelkas werden vernieuwd.

De bruine laklaag aan de frontzijde uit 1857 werd verwijderd, waarbij helaas ook de aanwezige polychromie (uit 1634 of eerder) grotendeels verloren ging.

Op de consoles en op de orgelluiken werden de originele beschilderingen blootgelegd.

De overige delen van de frontzijde van het orgel werden van een moderne beschildering voorzien.